

րու իրերէն միշտ օլտա իտի, պունճա ի-
կիտ ասկէրէրէր ֆէտա իթմէ. քսիդին
մագստինէ վառը օլտալիլ իտի, վէ
շու հարէ. քէթ, Շիբգանքն մուհաֆըզ-
լարքնա եօլլարը քէսիլիլ գօրգուսուլա
պօղազը թէրք իթտիլիլ իտի զանն իյ-
լէեօր: Թայմըսըն Վիէննա մուխպիլի
տախի պու խուսուսա հէմէֆքեար տըր:
Իշթէ պու մուխպիլ տէ շէօլլէ սէօլլէ-
եօր: — «Պիր սըրա թապեալար իլէ
թաշքիմ գըլլընան Շիբգա պօղազընը
մուհաֆագա իթմէք իւզըն, եալընըզ
պէշ եախօտ ալթը թապուր բիտտէ,
պիր ալալ սիւարի ասկէրի, վէ տէօրթ
պաթարեա թօր մէվնուտ տուր: Պա-
գաթ հիլիլ հաճէթտէ եարտըմ իթմէք
իւզըն, արգատա գուվլէյի քիւլի-
եէ թօլլանմը տըր: Պօղազտան 15
ֆարսախ ուզագտա վագը Կապուվա
նամ մահէլտէ պիր միւֆթէզէ վէ պու-
նուն հէման իքի միսլի ուզագըլընտա
Տրէնօվատա տիկէր պիր միւֆթէզէ վար
տըր: Վէ հէր նէ գատար Սիւլէյման
բաշա հազրէթլէրինն 16 թապուրտան
միւրէթթէպ թէքմիլ պիր ֆըրգանքն
գարշըքնտա պուլունմուշ օլմասը իհ-
թիմալտէն իսէ տէ, մէքըրը իքի
միւֆթէզէրին տախի սօն իքի կիւնքի
մուհաֆթէքէ հիսսէտար օլմուշ օլմասը
իհթիմալին խարիճինտէ տէյիլ տիր:
Պունտան գաթի նաղար, ճէնուպ թա-
րաֆքնտան ալընմասը հէման միւմ-
քիւնսիւզ օլան պիր մէվգընըն մուհա-
ֆագաթ իլին, պու գատար գուվլէ-
թէ լիւզում եօգ իտի: Պալգանլարըն
թէքմիլ խաթթը իւզէրինտէ վէ թուն-
ա օլմասըն պօեուստա պուլունման
տաղար սարպ վէ տիք գատար օլուպ,
պուլարըն իլինտէքի եօլ պիր չօգ չայ
արալարընտան ելլանգալի միւրուր ի-
տէր:

Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինն
թահթը գօմանտաքնտա օլան ասաքի-
լի շահանէ, Գարատաղլարա գարշը
իթտիլիլ մուհաֆթէքէրտէ, հէր նէ
գատար տաղ մուհաֆթէքէրինն ալը-
մըշ, վէ շու սօն իքի կիւն գարֆքնտա
ֆէվգէլատէ իպրազը շէճաաթ իլլէմիլ
տիր, պունուսա պէրօպէր ասաքիլի
մէրգումէ էկէր մէքըրը պօղազը
զապիլ իթմէք իլիլէ մուվաֆթագ օլմուշ
օլտալար, պու պիր միւֆթէքէ սաւըլա-
ճագ իտի: Ասաքիլի Օսմանիէն նէ տէ-
րէճէ միւստիլիլ պիր հալտէ տախի
պուլունմուշ օլտա, շիմիլիլ Օսմանլը-
լարճա ֆէվգէլատէ պիր գըլլմէթ վէ
իթիպարը օլմանան պիր նօգթէպը գա-
զանմագ իլին, պունճա ինտան ֆէտա
իթմէք, հէմ պիհուտէ վէ հէմ մուհի-
պի թէքսիլիլ կէօրիւնիւր, հալպու քի
թէքսիլիլ եէրէ թէքսիլիլ օլունան պունճա
իկիտ ասկէրէր, շարք թարաֆքնտա
վագը պօղազլարըն պիրինտէն կէշիլի-
լէրէք, Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթ-
լէրինն օրտուսուլա պիրլէշտիլիլիլ,
վէ օլ գատար միւլքիւլ մէվսիլիլ թա-
պիլէսի օլմանան Բուսարըն թըրնօվա-
տ ոք: մէվլըլարընա գարշը հարա-
քէթտէ պուլունմուշ օլտալար, մէք-
ըրը նօգթա իւք գօլլըլըլա էլտէ
իտիլէպիլիլ իտի: Եկէր պու եօլտա
հարաքեաթը ասկէրիէն պաշա չըգուս
իտի, Բուսար Շիբգա պօղազընը թէրք
իթմէք իլիլէ մէհպուր օլուրլար իտի:
Վէլհաալ Բուսար Բիլլաեա գարշը
հարաքէթ իթտիլիլիլ տէ, ֆէնա մու-
ամէլէ իթմիլ օլտուլլարը կիպի,
Օսմանլըլար տախի քէնտիլէրին իւք
թէարըրիլ թէճըրիւպէրիլիլ, իլի մու-

ամէլէ իծրաքնտա պուլունմալըլար
տըր: »

(Լ. Նէրալտ)

— Վիէննան Բրէս զազէթաաթ օ-
գոստոս 23 թարիլիլ նիւսիէսիտէ,
Իսթանպուլտան ալարագ շէօլլէ պիր
մէքթուպ տէրճ իլլէմիլ տիր:
«Թիւրքլէր իլինտէ միւսալէհա թա-
րաֆքնը իթիլգամ իտէն գըսըմ եօգ-
տուր, վէ ալէլունմու թիւրքիտա
մէվնուտ օլան գըսըլար իլինտէ ալը
պիր թարաֆ պուլունմալ: Վէլհաալ
պու միւլքէն եալընըզ պիր գըսմ եա-
խօտ պիր թարաֆ օլուպ, պու տախի
շիտտէթի քեամիլէ իլէ մուհաֆթէպէ
իթէր: Փիլվագը պիւթիւն իլլէր տուր-
մուշ տուր, Օսմանլը լիմանլարընտա
թիւճճար սէֆիլիլէրի գալմամը տըր,
կէօրիլիլէրին հաալարթը քեամիլէն
հէմիլիլէթիլ պիր տէրէճէքէ ինմիլ
տիր, վէ լաքին Պապը Ալի մուհաֆ-
պէնին տէվամը իլին տայիմա եէնի-
եէնի վարտաթ մէնպարը պուլմագ-
տա տըր: Լէվալիմաթը ասկէրիէյի
թէրթիպ իտէնիլէրին իւճըթիլ իլլէնէն
թէքտիլէն օլունմագտա վէ ասաքիլին
նագլիլեաթը զաքէթ պահալը սուրէթ-
տէ իծրա օլունմագտա իսէ տէ, պուն-
լար իլին տայիմա եէնի մէնպարը քիւ-
շաա գըլլմագտա տըր: Էվլէլա մէ-
մուրիլիլ տէվլէթին մաալարը նըսֆը-
նա էնտիլիլիլ, սօնրա պէթէքար եա-
րըսնա թէնիլ իլունմուշ, պիր ճէպրի
իսթիգրագ գարար վէրիլիլ, մէմուր-
լարըն սայըսը ազալմըշ, պունլարա
պէրապէր քիման թարաֆքնտան հիլ
պիր սըլըլթը չըգմամը վէ չըգմագ-
տա տըր, զիրա հէր քէս իսլամիլէ-
թին սէլամէթի ուղունա մուհաֆթէպէ
օլունտուղունա պիլմէքտէ տիր: Պու
միլլէթտէ կէօրիլէն սաքին, սապիր,
սապիլ վէ սաաթէ ֆիքըր, հիլ պիր
միլլէթտէ կէօրիլմէմիլ տիր: Էհալի-
նին եէվիլէն նաֆագաթ իսամ գար-
բուզ վէ պիր աղ տա գուրու էքմէք
տիր: Չարքէ հաղիլթի Բատիլահի ֆէ-
տաքեարթագտա միլլէթէ էմալ իպրազ
իթմէք իւզըն, պիլիլիլէ էյլէնէլէր-
տէն սարֆը նագար պուլունմագ, տա-
յիմա չալըլմագտա տըրլար: »

ԱԶԳԱՅԻՆ

... Խմբագիր,

Լրագիր անուն թերթին վերջին շա-
բաթ օրուան (օգոստ. 20) թուոյն մէջ
հրատարակեալ ազգային յօդուածն և
անոր տուրի թուոյն ուրիշ Օրագրաց
յօդուածներ ազգին բարձրաստիճան
եկեղեցական և աշխարհական անձանց
ոմանց այնպիսի զգացումներ ու գա-
ղափարներ վերագրել փորձած են, ո-
րոնք բոլորովին օտար են ազգին հնա-
ւանդ և դարաւոր հաւատարմութեան
զգացումներէն, և իբր այն անտեղի
են և անըդունելի:

Հետեալպէս նորին Սրբազնութեան
Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ,
Լրագրին նոյն յօդուածոյն և անոր ա-
ռիթ տուող ուրիշ Օրագրաց յօդուա-
ծոց յառաջ բերած այդ միասակար
կէտերը կը հերքեմք գլխովին:

22 օգոստ. 1877 Ազգ. Պատրի.
ի Պատրի. Հայոց Դիւանապետ
Կ. Պօլիս Թովմաս Փափաղեան

... Խմբագիր,

Կը ինքեմ որ ի սէր ազգային դաս-

տիարակութեան շնորհ ընէք Ձեր ա-
մենէն մերձաւոր թուոյն մէջ ասպնջա-
կանիլ ներկակեալ յայտարարութիւնը
զոր ուզած եմք առ ուսումնասէր սի-
րելի ազգայինս մեր, զիրենք հրաւի-
րելու համար յայն բաժանորդագրու-
թիւն, յոր պիտի ձեռնարկեմք քիչ օ-
րէն մեր վերադառնալու ետեւ ու հսկո-
ղութեանը ներքեւ գտնուող Լուսա-
ւորչեան աղկանց վարժարանի յարա-
տեւ պայծառութեանն ու զարգացման
համար:

Մատուցանելով մեծապատուու-
թեան Ձերում զհաւաստիս յարգանաց
իմոց առ Ձեզ և զշնորհակալեաց կան-
խաւ՝
Մնամ արթարար
Վերադառնալ Լուս. Վարժ-
արանի քահանայ
Մայր Եկեղեցւոյ

19 Օգոստ. 1877
Լուսաւորչ. Վարժ-
ի Դուռ—գափու

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Առ ուսումնասէր ազգայինս

Իգական սեռի դաստիարակութեան
կարեւորութիւնը թէ՛ և ամեն առեւ,
սակայն վերջին առեւներս աւելի զգալի
ըլլալով ազգին ապագայ փրկութեան
և բարեխաւութեան համար համարձա-
կեցանք ասկէց ութ տարի յառաջ
Դուռ—Գաբուի Լուսաւորչեան անուն
աղկանց վարժարանը մեր վերադառ-
նութեան և հսկողութեան ներքեւ առ-
նելու: Դիտելիք որ այսպիսի ձեռնար-
կութիւն մը ի գլուխ հանելու համար
մեծամեծ դժուարութեանց պիտի հան-
գիպինք, և թէ առեւ յաղթելու հա-
մար մեծամեծ զրկողութիւններ պէտք
է ընել: Սակայն պարծանօք կրնամք
ըսել, թէ այդ ամեն դժուարութեանց
դէմ կռուեցանք քաջաբար և վարժա-
րանի յարատեւութիւնը և բարեկար-
գութիւնը անսպաշար պահեցինք այլ
և այլ անձանց ուսումնասիրական քա-
ջաբերութիւնն ալ փայտելով:

Վարժարանը, ինչպէս վերջին քըն-
նութեան ներկայ գտնուող ազգայինք
կը վկայեն, 1500 շէնք ամանան հա-
մեստ գումարաւ մը կը մատակարարուի
զոր Մայր—Եկեղեցւոյ ինքային սնու-
կը կ'ընձեռէ. իսկ մնացեալ ծախքը
ուսանողաց դոյնն թողակաւ կը հո-
գացուի: Իրաց այս վիճակին մէջ յի-
րաւի ծանր է վարժարանին անայլալ
յարատեւութիւնը. և այլ և այլ ուսմանց
ու լեզուաց անխորաբար ամեն կարգի
ուսանողաց աւանդելը:

Սակայն մեք հաստատուպէս որոշած
ըլլալով ազգային ուսեալ և դաստիա-
րակեալ մայրեր հասցնել, մայրեր՝ որք
առտնին տնտեսութիւնը ուսանելուն
հետ բարեկարգ գաւալներ ալ պատ-
րաստելու տրամադրութիւնը ունենան,
յօժարակամ ինքնիլքնիս և մեր ան-
ձանձիր աշխատութիւնը նուիրած եմք
սոյն մեծ դործին իրական արդիւնաւո-
րութեան համար:

Պայց որովհետեւ մեծ գործեր դոր-
ծելու համար միջոցակ մէկու մը կամ
մասնաւորաց եւանդն ու աշխատու-
թիւնը բաւական չ'են, մանաւանդ որ
ներկայ դրամական տագնապը ընդհա-
նուր սրտերու վրայ ծանրանալով մաս-
նաւորաց քաջաբերութիւնն ալ պակ-
սած, հետեւաբար վարժարանը նիւ-
թական անկարողութեան պատճառաւ
անդամալուծեալ է. ուստի քանի մը
ողջամիտ անձանց դրդմամբ և թե-
լաբերութեամբ որոշեցինք զուսումնա-

սէր, նա մանաւանդ աղքատիկ Հայ
աղկանց կրթութիւնը սիրող ազգայինոց
ձեռքնտուութեան դիմել խիստ չա-
փաւոր և դիւրամատչելի պայմանա-
մը, այն է ամսական 50 փարայի բա-
ժանորդագրութեամբ, զոր ազգային
կրթութեան անպուսպ եռանդ և փա-
փաք ունեցող ազգայինոց համար շատ
դիւրին և սիրելի է վճարել յօգուտ և
'ի շահ Լուսաւորչ. Վարժարանի, որ
ազգային օժանդակութեան կը կարօ-
տի այսօր:

Այսու նպատակաւ քանի մը օրէն
յատուկ նուիրատուներ պիտի հանուին
շրջաբերութեան ուսումնասէր հասա-
րակութեան մէջ քանի մը ազգասէր և
ազնուախօն ազգայինոց միջոցաւ ուղղը
պատէ՝ որքան ուզէ, այնքան բա-
ժին ստորագրուելու և յատուկ պատ-
րաստեալ տումարի մը մէջ՝ որ պիտի
ներկայացուի, իւր անունը ու մակա-
նունը արձանագրուելու:

Սիրելի է մեզ հաւատալ որ ազգային
յատալադիմութեան բարեկամ պատ-
ւարժան ազգայինք չը պիտի զլանան
իրենց լուսնի և փողը գիտութեան
այս գանձանակին մէջ նետելու՝ որ ազ-
գի մը փրկութեան և վերակենդանու-
թեան ամենամեծ տարերքներէն մին է:

Այսու համոզմամբ կ'ողջունեմ իմ
բոլոր սիրելի ազգայիններս և իմ օրհ-
նութիւնս կը խառնեմ Լուսաւորչ. Վար-
ժարանի անմեղ մանկուոյն բարեմաղ-
թութեանց և արտագին շնորհակալու-
թեանց հետ՝ որք իրաւամբ ազգային
գթութեան ու կարեկցութեան արժա-
նի են այսօր:

Վերադառնալ
19 օգոստ. 1877 Լուս. Վարժ-
արանի քահանայ
Մայր Եկեղեցւոյ

Սարգիս օղլունուն էմաքընտան
Իթթաֆէտա սանճաղը տախիլինտէ
Դարաճա շէհր գազաթնտա պուլու-
նան Հիսար շիթթիլիլ մահլէլինճէ պիլ
միւլալպէտէ եիւզ պէշ պին զուրուշտա
թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղունտան,
մէքըրը շիթթիլիլ պուրաճա տահա
զիւտաթէ պէտէլ իլէ թալիպ օլանլարըն
թարիլի իլանտէն պիր հաֆթաեա գա-
տար մայիլէ խաղինէյի ճէլիլիլիլ
մէլիլիլ մալիլ տայիլիլիլ միւրաճա-
աթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր:

20 աղաթիս սէնէ 93

ԵԿԵՕԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԵՄԱՔՐԵՆԱՍ ՄԱԼԱՍՈՒՍ
Ի Լ Ա Ն

Բէսմի բուխաթիլինն իշպու տօգ-
սան իւշ սէնէսինն մահսուպէն իքինճի
թագսիթիլինն բուլի իլլուլ իպիթտա-
սընտան իթիպարէն, թահսիլինն պէտ
օլունաճաղընտան, իլլուլ պիրտէն նիհա-
յէթ օնպէշկիւն իլինտէ եէնի թէքըքէր-
լէրինն ալմալարը վէ թէքքի սանաթ
իտէճէքլէրին իլլուլտան էվլէլ լօնճա
օտաքընա խապէր վիրէրէք, գայտլէ-
րին իլլըքին իթտիլմէլէրի, վէ պիր-
տէ աեաթ սարաֆըլըլը գաթիլին մէմ-
նու օլուպ, իծրա իտէնիլէրին թէքքէ-
րէլի սարաֆ օլտուղլարը հալտէ, իւշ
եիւլ վէ թէքքէրէնիլ օլտուղլարընտա
ալթը եիւլ զշ. ճէլալը նագաթիլ ալը-
նաճաղը նիգամի մէյիլ սէնիլիլ իգ-
թիլաքընտան օլմաղլա, ճիւլիլինն մա-
իւլիլ օլմագ իւզէրէ իլան օլու-
նուր:

93 աղաթիս 20

ՍԱՀԻՊ ԴԱԶԵԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ